

NEWS

MONTANA

15. szám

1994. február

Hogyan éltük túl 1993-at?

Mit kellett 1993-ban túlélni?

A világgazdasági válságot, különös tekintettel vén kontinensünkre, melyet a regionális politikai érdekek sok iparágnak a túléléshez kicsi piaci méretre szaggatnak.

Németország a háború utáni legsúlyosabb gazdasági recesszióját, amely a Montanát különösen érinti, lévén legnagyobb exportpiaca.

A magyar gazdasági helyzetet, amelyhez nem kell különösebb kommentárt fűzni.

Végül a multik agresszív árdömpingjét, amellyel egyetlen helyi cég sem bír versenyezni.

Egy satu – egy faszög

A Montana az adott helyzetben a következőket tette.

Feldarabolta a céget tevékenységi területenként önálló üzleti egységekre, kft.-kre, amelyeknek maguknak kellett megélniük központi vagy egymástól kapott szubvenció nélkül. Vége a pálmaház effektusnak, a természetes környezethez kellett alkalmazkodni.

Kristálytisza felelősség-rendszer alakított ki, ahol az egy satu – egy faszög elv szerint mindenkiről azonnal tudni lehetett, miért felelős és miért nem.

A hevenyészve összetákolta de meglehetősen pontosan működő kontrolling és vezetői információs rendszer a fenti keretek közötti fejleményeket könyörtelenül követte. Nem lehetett senkinek többé a tükröt átközni, ha a képe volt ferde.

És íme, egy kivétellel az összes részleg bizonyítani tudta életképességét. Az átkísíreltezett éjszakák, a hajnali kiszállások, az átkönyvelt és DTP-zett hétvégék, a galambürülékes tetőkön máskézlások meghozták az eredményüket.

Amíg Pesten folyt a kínzó, sziszifuszi munka az új struktúra kialakításához, München színt felügyelet nélkül tartotta a frontot, Szeged pedig megdöbbszörözte a forgalmát.

Szövetségesek

Világos volt, hogy az igazán nagy tendereken nem vagyunk képesek egyedül indulni. A rendőrségi tenderen, hogy egy hazai cég még csak el se gondolkozzon, hogy megpróbálja, kikötötték a fővállalkozónak a minimum egy milliárd dolláros évi forgalmat. Képzeltben szinte mindenkin végigszánkázunk, amíg az EDS mellett döntöttünk. Elég nagy nemzetközileg ahhoz, hogy nyersen, és elég kicsi Magyarországon ahhoz, hogy ne szorítson ki bennünket. És egyike lettünk a három nyertesnek. A megoldás a körülmények között műszaki bravúrnak számít. Mesterséges intelligencia nagy kiterjedésű hálózaton olyan rendőröknek, akik közül sokan életükben először fogtak számítógépet. Életünk legnagyobb bójákt kaptuk a HiSeben, amikor egy sokmilliárdos multi komoly ellenfélnek nevezett bennünket. A 76 fő

kelet-európai cégecskét. Tudom, hogy nem úgy gondolta, de mégis...

Hol van rés?

E sorok írója bekérte a cégbírószágról egynémely konkurens 1992-es mérlegét. Bizony néhol öt-, egy hárombetűs multinál bő hatjegyű szám látszott a vonal alatt – negatív előjellel. Mi nem tudunk veszteséggel dolgozni és piacot venni. Mert nincs miből. Mi csak azt tudjuk a hónap végén kiosztani, amit a hónap közben megtermeltünk. Nekünk vagy be kell állni a nagyok mögé, vagy piaci réseket kell találnunk.

És találtunk. A műholdas adatkommunikációban a Montana negyedik lett egész Európában, hub nélkül. Amikor pedig naivitásunk miatt a sajtó már kieselte a csőrünkből, röptében kaptuk el újból, és nem is akárhogyan. Nehéz dollármilliók folynak be a vállalkozásba. Egyike lettünk azoknak, akik kockázati tőkét tudtak bevinni az országba. A Holding elkezdett mint holding működni.

Nem építettünk viszont birodalmat, feladtuk pánekelet-európai ambícióinkat, nem erőltettük mindenáron a növekedést, nem csináltunk luftballonprojekteket, nem folytunk a csapból tízmillióért, nem lettünk pártvállalat és nem kértünk egy fillér állami szubvenციót sem.

Így éltük túl 1993-at.

Vadász Pál

Hirek az informatika világából

Banyan

A Banyan bejelentette az "Intelligent Message Interface for UNIX" (Imiu) nevű termékét, mely heterogén UNIX és PC környezettel rendelkező ügyfelek számára teszi lehetővé egy egységes Messaging System kialakítását.

3Com

A karácsonyi nagybevásárlás a 3Comnál sem maradt el. 104 millió dollárért megvásárolta a Synerctics Inc.-t, melynek termékeit már 1991 óta viszonteladóként forgalmazza. A Synerctics a 100 Mbps-s FDDI technológiáról vált híressé.

HP

A várakozásoknak megfelelően mégis részt kér magának a Taligent "tortából" a HP. Egy új emisszió keretében 15%-os részesedést szerzett az objekt orientált rendszer-softver fejlesztésére az IBM és Apple által 1992 márciusában alapított cégben.

Immár széles körben ismert az utóbbi idők egyik legfontosabb, egyben legmunkaigényesebb tenderének végeredménye: az Olivetti, a Data General és az EDS szállíthatja (majd) az ország 150 rendőrkapitánysági informatikai rendszerét. Három világcég – Magyarországon. Am Budai Attila rendőr alezredes, az ORFK rendszerfejlesztési osztályának vezetője, a projekt műszaki koordinátora erről így beszél:

– Nagy tőkeerejű, kellő rendőrségi referenciákkal rendelkező, multinacionális cégeket hívtunk meg. Kardinális fontossági e beruházás szakmai és szervezési biztonságba. De: sokvállalkozós munkáról van szó. A szakértelem lehet külföldi, de a munkát helyben és helyismerettel kell elvégezni, vagyis meghatározó a magyar vállalkozói szféra.

Budai úr szavai mindenekelőtt azt jelentették, hogy a cégeknek kellő mértékben jelen kell lenniük Magyarországon, vagy közvetlenül, vagy képviselőik által (amelyekért a tenderkiírás szerint – mint ismert – a többi között anyagi garanciát kellett vállalniuk; ez volt az egyik tényező, amely meghatározta a rajtvonalon sorakozó cégek 11-es létszámát). Érdekes, hogy alkalmanként az anyagi támogatás kölcsönös volt: például az EDS anyagi ereje támaszkodó Montana anyagi ereje támaszkodott az EDS. (Amíg ugyanis végigfutottak a szervezési folyamatok külföldön, a hazai cég szakmai és tőkeerejével előre tudott haladni a közös ügyben). Természetesen a későbbi alvállalkozókkal és beszállítókkal alakul majd ki a végső hazai részvétel.

Rendőrségi szabványosodás?

Mindhárom győztest talán leginkább az foglalkoztatja, hogy mennyiben fog részesedni a hatalmas üzletből,

A győzelem csak belépőjegy a küzdelemhez

Interjú Budai Attilával a belügyi informatikáról

pénzügyi és termékvonatkozásban. Érthető, hogy a szerződés-kötések időszakaiban ez nem minden vonatkozásban kerülhet a nyilvánosság elé. Budai úr azonban ennél fontosabb mozzanatra világított rá:

– Ha nem volna etikátlan vagy előnytelen, akkor se mehetnék mélyebbe részletekbe egyelőre – érez ugyanis

még nem alakultak ki. A szerződés-kötési és egyeztető folyamatok mögött a rendőrségi informatika szabványosítási folyamatai húzódnak meg.

– A Montana telepítette a Miniszterelnöki Hivatal rendszerét, amivel a kormányzat egyik kimondott célja bizonyos szabványok lekötése volt. Eszerint egyes cégek az effajta szabványosításban kezdeményező szerepet játszanak?

– Természetesen. Az azonban nem jelölnék meg egyetlen céget, összetettebb a dolog. Pintér Sándor, az ORFK főkapitánya a tenderek kiírását illetőleg országon elrendelte a rendszertechnikai követelményeket. Ilyesmitet például: adatbázis-kezelésben az ORACLE, operációs rendszerben a nyílt illetve általánosan elterjedt

szoftverek (1988 utáni POSIX, vagyis az IEE 1003.1 szabványának megfelelő), kommunikációban az X.25-ös jelentik a normát; az utóbbi azzal, hogy a várható fejlődés értelmében a rendőrségi rendszereknek összhangban kell állniuk az X.400-ossal is. Amikor a fejlődésben odáig értünk, egységesedett a rendőrség intézményeiben a karakterhasználat, éspedig a CWI2-es szerint. A tengerben viszont (óriási vita után) a 852-es kódlapot, pontosabban a tavaly tavasz óta érvényes magyar billentyűzet- és kódszabványt írjuk elő. A BM-intézkedéseket kormányhatározat előzte meg. Vajon hogyan jutott a BM, a kormányzat azokhoz a szakismeretekhez, amelyekben konkrét műszaki adatok és trendek jelennek meg, és amelyekre szakterületi szabvány épülhet majd? Nyilvánvaló: saját külföldi kitekintése mellett mindazon cégekkel (közöttük a Montánával) való együttműködése során, amelyek a kormányzati területen kezdődnek. Hogy tehát ki zán a társadalom szükségletei és a műszaki fejlődés.

– Ha jól értjük, a kapitánysági rendszerekre vonatkozó szabványok még nincsenek készen. Mi várható?

– A tenderkiírásban a rendszertechnikai feltételeket rögzítettük. Ezt viszi tovább a standardizálás; a mintarendszerek működésének tapasztalatait szakértő-teameknek kell értékelniük; majd az ORFK és a győztesek képviselőiből álló döntési fórum-

(Folytatás a 7. oldalon)

A kedves Olvasó

is bizonyára jól érezte magát a kellemes langyos, már-már tavaszias januári napokban. Nos, velünk annyi szép és jó dolog történt a megelőző hetekben, hogy már a napsütést és a kétszámjegyű pluszokat is magától értetődő dolgoknak tartottuk, holott egy magára valamit is adó januártól inkább a kétszámjegyű mínuszok lennének elvárhatóak. Lehet persze, hogy a langyos januári napokban az átdolgozott forró nyári éjszakák jutalmaként részesített bennünket az Időjárásfelelős, aki ezek szerint élénken figyelési és szívóten viseli a magyar rendőrség munkáját is.

Merthogy a rendőrségen kezdődött az egész, még a nyáron és Szegeden, ahol jónéhány meleg éjszakát töltötték el munkatársaink. Persze nem vizsgálati fogságban, amint a velük lévő számítógépek sem lefogaltak bűnfelek voltak. Hanem dolgoztak keményen, és a szorgos munka elnyerte jutalmát: a próbarendszerek értékelése után a Montana-EDS páros (két további pályázóval, az Olivetti-vel és a Data General-lal megosztva) elnyerte a rendőrség számítógépes informatikai rendszerének kialakítására meghirdetett tendert, mely a következő évek egyik legnagyobb ilyen jellegű beruházása Magyarországon. Az eredményhirdetés az újév küszöbén december 30-án volt, és mondanunk sem kell, hogy igen vidáman szilvesztereztünk!

Már csak azért is, mert közvetlen karácsony előtt sikerült kiházasítanunk egyik lányunkat a Montana Telecom Kft-t is. A lányos szülők jól tudják, hogy kicsoda örömet és megkönnyebbülést jelent ez, különösen ha a vőlegény szép szál, erős legény és nem csupán a mi hozományunkra pályázik, hanem ő is tele bőrrönddel és főleg bankszámlával érkezik az új, közös otthonba. Márpedig az amerikai SMT Inc. ilyen legény és az általa hozott tőke segítségével minden reményünk megevan arra, hogy az elnyert tenderek után ne csupán újabb „lavórokat” telepíthessünk szerte az országban, hanem megteremthessük az ilyen nagy számú állomás üzemeltetéséhez már igencsak szükségessé vált „hub”-ot is.

S ha az elmondottakhoz még azt is hozzáteszük, hogy január első napjaiban újabb gyermekünk született, a számítógépes rendszerek rejtjeles adatvédelmével foglalkozó Montana Kriptológia Kft. „személyében”, akkor múlt évi mérlegünk számait citálni talán már fölösleges is lenne ahhoz, hogy láthassa mindenki: ez az év számunkra igazán kellemesen indult.

Melyhez hasonló folytatást kívánunk magunknak és minden kedves olvasónknak egyaránt.

Attila Budai
Kovács

A rend lelke

Boldog új évet kívánok! – mondta Valenta László rendőr ezredes, az ORFK főigazgatója 1993. december 30-án a kapitánysági tender eredményhirdetésének befejezésekor. A Montana és partnere az EDS (Electronic Data System Corporation) szemében ez nem csak szokásos év végi udvariasságnak tűnt, mivel a páros a Data General és az Olivetti mellett a három győztes egyike lett! Ez azt jelenti, hogy részt vállalnak kb. 150 rendőrkapitányság informatikai rendszerének kialakításában, mely az elkövetkező évek egyik legnagyobb project-je.

De kezdjük talán időrendben. Már 1992-ben hallani lehetett, hogy a rendőrség a kapitányságok munkájának támogatására nagyszabású informatikai fejlesztésre készül. Sokan előre tudni vélték a győzteseket, és persze megjelentek az önjelöltek is – szóval úgy ment minden, mint nagy tenderek kírásakor a világon mindenütt és az utóbbi időben már itt Magyarországon is.

Az első bomba azonban már a tender kírásánál robbant, amikor kiderült, hogy az indulás feltételei sokkal szigorúbbak a szokásosnál. A

nagyon kemény szakmai és pénzügyi elvárások mellett a pályázóknak még egy-egy mintakapitánysági rendszert is kellett telepíteniük, ráadásul a szokásosnál jóval rövidebb idő alatt és szigorúbb műszaki feltételek mellett.

Egy nagybácsi, aki leány

Nem volt nehéz felismerni, hogy ezeknek a feltételeknek a Montana egymagában nem tud megfelelni. Leginkább egy amerikai nagybácsi hiányzott, akinek a lányán kívül ráadásul még nagy szakmai tapasztalata is van. Aztán csodák csodájára (és némi szervezés, tájékoztós eredményeképpen) a nagybácsi megjelent, mégpedig az EDS személyében. Az sem zavart bennünket, hogy az EDS a világ talán legnagyobb rendszrintegrátor cége, forgalma már 1992-ben is meghaladta a 8 milliárd dollárt. Hatalmas nemzetközi tapasztalattal, kitűnő referenciákkal és project ismerettel rendelkezik, de Budapesten 1993 elején még csak mini-

mális létszámmal dolgozott. A Montanára magyar viszonylatban mindaz igaz, ami az EDS-re nemzetközi vonatkozásban, párosulva megfelelő kapacitással és a hazai teregygyakorlattal. Így a partnerség ideálisnak tűnt mind a két fél számára, s hogy egyikünk sem tévedett, azt a

területe (balkáni tranzitút, a háborús Kis-Jugoszlávia, menekültek, stb.).

Tanítani is tudni kell

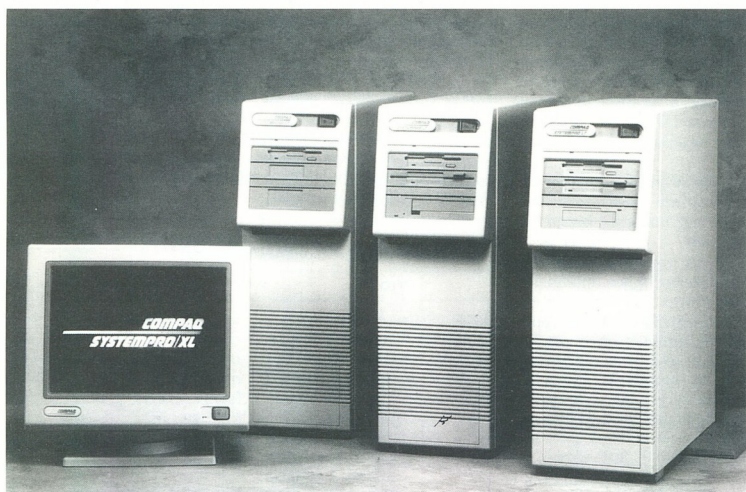
Kiderült az is, hogy a megyei és városi kapitányság állományában ugyan kitűnő informatikusok vannak, de az állomány számítógéppel korábban szinte csak akkor

project lefolyása és eredménye igazolja.

A EDS-Montana páros számára kijelölt pilot rendszer telepítési helye Szeged és környete volt. Mint megtudtuk, rendőri szempontból ez az ország egyik legnehezebb

találkozott, ha az bűncselekmény tárgyat képezte. Hát ettől féltünk a legjobban. Az ugyanis nem volt vitás, hogy a EDS-Montana páros képes működő rendszert telepíteni – erre mindkét cég életében már volt egy-két példa –, de az már ezeket az önbizalomhiányban éppen nem szenvedő cégeket is aggasztotta, hogy sikerül-e közel 500 embert betanítani és géphez szoktatni 3-4 hónap alatt, miközben itt a nyár és mindenki szabadságra készül. Ebbe akár bele is bukhatunk – gondoltuk az első találkozó után. Aztán kiderült, hogy kiváló partnerekre akadunk. A vezetők a kedvező munka-beosztással lehetővé tették a tanulást, rendőrök zöme pedig kifejezetten nagy önfegyelmekkel és tudásvágygal vett részt az oktatásokon. Az órákat alapvetően a helyi informatikusok tartották, mi a rendőrség számítástechnikusainak a speciális képzésére koncentráltunk. A dolog pedig sokak nem kis meglepetésére működött. Az

Elkelt a mátká

ünnepélyes átadáson, 1993. augusztus 25-én, már ki-zárólag a rendőrség nem számítástechnikus alkalmazottai mutatták be a rendszereket használatát.

Már-már úgy éreztük, hogy a rendőrvicek kitalálói talán a rendőrök között vannak. Ezt az is alátámasztotta, hogy az átadogozott forró nyári éjszakák során nagyon sok újat hallottunk ...

A jelen títkái

A kedves Olvasót nyilván az is érdekli, hogy mit is tud ez a rendszer. Sajnos ezt a megrendelő kérésére nem árulhatjuk el. Arra azért felhívjuk a tisztességtelen autósok figyelmét, hogy Szeged környékén lopott kocsi-val ne furikázzanak, mert az igazolatlan járőr a hozzá közel eső központon keresztül hamar ellenőrizni tudja a személy és a jármű adatainak valódiságát is, és emiatt könnyen meglepetés érheti a tilosban járókat.

Reméljük, hogy következő számunkban már pontosabb és bővebb információval is szolgálhatunk. Bizonyos azonban, hogy azt, aki ismeri a Montana eddigi kormányzati rendszereit, nagy meglepetés nem éri majd...

S hogyan tovább ?

Erről egyelőre csak előzetes elképzeléseink vannak. A három nyertes között folynak az egyeztetések. Számunkra elképzelhető variáció lenne az, hogy a mi párosunk, az induló nagy project rendszer-integrátorának szerepét töltse be, hiszen a másik két nyertes elsősorban gyártó cég .

Azt is reméljük, hogy az általunk javasolt termékekből néhány a végső megoldásban is helyet kap és rendőrségi szabványú válik. De ez még a Boldog Új Esztendő títká, amelyet talán nem is érdemes most találgatni.

Én csak azt tudom kívánni minden egyes olvasónknak, hogy rosszabbul éve soha ne kezdődjön, mint nekünk most.

Szabély György

Amikor már minden rendes háztartásban hűlt a beigli és búcsút mondott életének az utolsó napjait kádban eltöltött ponty, a Montanások házasodtak.

Az utolsó 50 óras megskatálás nélküli tárgyalást követően 23-án délután a Karcsonyfa alatt írta alá az SFMT Inc. és a Montana Holding azt a szerződést, amely 75%-os tulajdonhoz juttatta az SFMT-t a Montana Telecom Kft-ben. A Montana Telecom még megalakulása előtt, 1991-ben kezdte meg a VSAT technológia meghonosítását Magyarországon.

Azt hiszem, minden szerénység nélkül elmondhatjuk, kevés ilyen nagyságú befektetés történt privát cégbe az újkapitalizmus bevezetése óta. A telekommuni-

ben a Montana Telecom elnyerte a Kelet-Közép-Európa legnagyobb privát hálózataira kiírt versenytárgyalást, és 2 hónap leforgása alatt 83 végponttal rendelkező rendszert telepített az SZRT fogadóirodáinak tetéjére. Sikeres installációkat tudhat magának a Külügyminisztériumnál, valamint a Colonia Biztosítónál is.

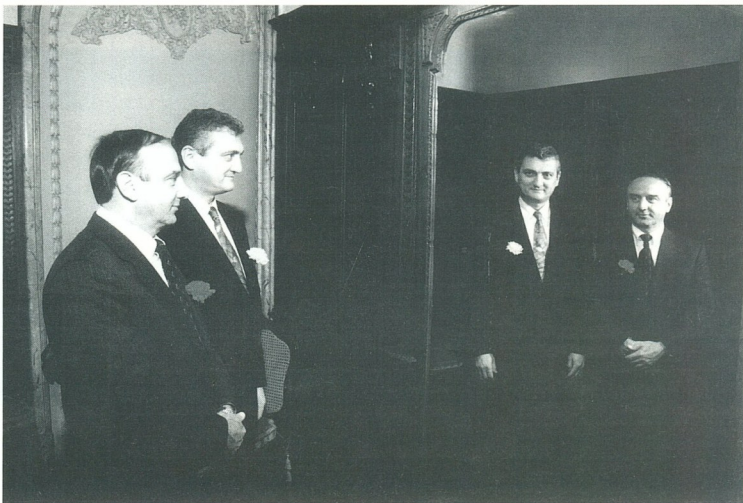
Egy ekkora rendszer üzemeltetése azonban már igényli egy magyarországi "hub" létesítést, amelyre a Montana erejéből nem telt volna. A teljes beruházás mértéke meghaladja a 3 millió USD-t.

Ekkor tűnt fel a "völegény" az SFMT Inc. személyében a láthatáron, és rövid 3 hónapos udvarlás után megkérte, majd elnyerte a Montana Telecom "kezét".

IBM-mel történő együttműködés keretében egy újabb 24 "lavóra" vonatkozó megállapodás, 115-re növelve eddigi végpontjai számát. A társaság év végéig további 150-200 szatellit antenna telepítését tervezi.

Vadász Pál a Montana Holding elnökének véleménye szerint: "Ez egy kétoldalú érdekházasság. Az SFMT megveti a lábát Közép-Európában, a Montana pedig hozzájut a növekedéshez szükséges forrásokhoz. Igazi szinergia-effektus. Úgy érezzük, a lányunkat jó családba házasítottuk ki."

Az eredményről 1993. január 13-án tartott sajtótájékoztatót a két boldog "szülő", Montanás szokásoknak megfelelően egy szokatlan, ám stílusos helyen az I. kerületi házasságkötőteremben.

A két "örömapa": Louis T. Toth, az SFMT Közép-Európai igazgatója és Pesti István, a Montana Telecom Kft. ügyvezető igazgatója

káció terén pedig egyedülálló esemény. A Montanások régóta tudták amit mások nem hittek, hogy a telekommunikáció tőkeigényes, nem igazán magyarországi méretű privát vállalkozásnak való feladat. Viszont az üzletág virágzott, 1993 szeptemberé-

Az SFMT Inc. amerikai pénzügyi befektető cég, mely különös figyelmet fordít Kelet-Közép-Európa távközlési piacaira.

Alig száradt meg a tinta az immáron 80 millió forint alapítókéjú vállalkozás alapító szerződésén, tető alá került az

Isten veleték Montanások, isten hozott SFMT-sek!

Kívánunk nektek sok sikert és VSAT szaporulatot!

Kövér Hedvig

Adatok védőőrizetben

Az ilyen rendszerekben tárolt adatokhoz való jogosulatlan hozzáférés, az adatok manipulálása, eltulajdonítása, megsemmítése vagy a velük történő visszaélések, illetve egyes programok futtatása súlyos károkat okozhat és beláthatatlan következményei lehetnek nemcsak magára a rendszerre nézve, hanem azok üzemeltetőire és felhasználóira is.

A terjedő számítógépes bűnözés, a vírusfertőzések is egyre nagyobb veszélyt jelentenek. Az adatok "érzékenységeit" tekintve különböző titkossági kategóriákba sorolhatók:

- állam- és szolgálati titkok;
- hivatali és üzleti titkok;
- személyiségi jogokat érintő adatok (privacy).

Az állam- és szolgálati titkok védelmét szabályozó előírások kiadása, az előírások betartásának ellenőrzése az erre felhatalmazott állami szervek feladata. Az üzleti titkok megőrzése pedig minden vállalat, cég, stb saját jól felfogott érdeke.

Törvényileg védve

Az utóbbi időben előtérbe került a személyiségi jogokkal összefüggő adatok (privacy) védelme. Ez különösképpen igaz az olyan érzékeny területekre, mint a rendőrség, bank- és biztosítási üzlet, a távközlés, valamint az alkalmazottak, vagy üzlethelek adatainak nyilvánartása.

Semmi sem bizonyítja jobban a terület rendkívüli fontosságát, mint az a tény, hogy az ENSZ Emberi Jogok Bizottsága megkezdte az előkészítő munkálatakat egy privacy-védelmi konvencióról. Jövőhagyták a Számítógépes Személyi Adatállományok Rendezésének Irányelveit (Guidelines for the Regulation of Computerized Personal Data Files). Érdemes megjegyezni, hogy az irányelveket mind az állami, mind a magánszféra számítógépes

A számítógépes rendszerekben hatalmas mennyiségű információ tárolható "pillanatra kész" állapotban. Az adatok feltételek szerinti visszakérésére, a tárolt adatok belső kapcsolatainak megállapítása percek műve, a nagy sebességű távközlési csatornák felhasználásával pedig az egész világot átfogó rendszerek hozhatók létre.

adatállományaira alkalmazni kell. (A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról a Magyar Köztársaság Országgyűlése megalkotta az 1992. évi LXIII. törvényt.)

Egy kis kriptológia

A veszélyforrások kiküszöbölhetők és a törvényi előírások betarthatók megfelelő biztonság (adatvédelmi) rendszer kialakításával. Ehhez nyújtanak kitérő lehetőségeket a **KryptoKom** termékek, amelyekkel továbbra is a Montana forgalmaz az 1993 decemberében a (Telecom

rejtjeles védelme;
- a biztonsági rendszer felügyelete terén:

- jogosultsági igazolások kiadása és adminisztrálása;
- un. "fekete" és/vagy "fehér" listák készítése és karbantartása;
- a rendszerben történt, a biztonsággal összefüggő események naplózása;
- kulcsgenerálás és kulcs-gondozás;

A KryptoKom termékek felhasználásával egymásra épülő, többszintű biztonsági rendszerek hozhatók létre, amelyek nagyfokú rugalmasságuknak köszönhetően gyorsan illeszthetők a változó

termékek főbb jellemzőit.

SMARTGUARD B

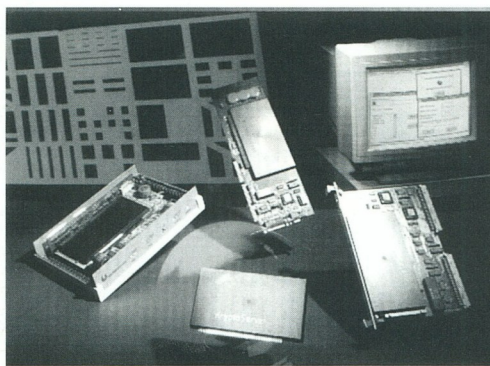
(adatok rejtjeles védelme speciális szoftverekkel)

- file-ok on-line és off-line rejtjeles védelme (DES, RSA algoritmusok);
- digitális aláírások alkalmazása;
- file-ok sértetlenségének ellenőrzése;
- hozzáférési igazolások kiadása MS-DOS alatt, IBM AT-n futtatható speciális programmal;
- felhasználói PC-ken vagy munkaállomásokon MS-DOS, MS WINDOWS, SCO UNIX, vagy OS/2 alatt futtatható biztonsági program teljes felhasználói felülettel;
- felhasználó azonosítás PIN-nel védett smart kártyákkal, vagy PIN-nel rejtjelzett floppykkal;
- opcionként biztonsági hardver (KryptoServer hardver úton történő rejtjelzési műveletek elvégzésére)

KRYPTOSERVER

(adatok rejtjeles védelme speciális hardverrel)

- biztonsági hardver, amelyben az "érzékeny" műveletek védetten hajthatók végre;
- felnyitási elleni védelem;
- DES algoritmus alkalmazása adat- és programfile-ok rejtjelzésére;
- RSA algoritmus felhasználása a titkos DES kulcsok rejtjelzésére és a digitális aláírásokra, valamint felhasználó azonosításra;
- valós idejű óra megbízható és hiteles "időpecsét" készítéséhez;
- azonosítók, jelszavak, jogosultsági táblák tárolása és adminisztrálása, hálózati alkalmazások;
- rugalmas felépítés, rejt-

Kft-ből önállósult Montana Kriptológia Kft kínálataként.

A KryptoKom termékek az adatvédelem széles skáláját fogják át:

- a fizikai védelem területén:
 - PC-k vagy munkaállomások hozzáférés-védelme;
 - fizikailag védett hardver elemek;
 - az algoritmikus védelem területén:
 - felhasználó azonosítás;
 - hitelesség ellenőrzése;
 - file-ok rejtjelzése;
 - LAN és WAN (beleértve az X.25-ös hálózatokat is)

felhasználói igényekhez.

A KryptoKom termékek messzemenően figyelembe veszik a biztonsági rendszerek vonatkozó nemzetközi szabványokat, ajánlásokat (CCITT, DIN, ISO, IEEE, stb.), s ezért könnyen beintegrálhatók a már meglévő számítástechnikai rendszerekbe. A szabványokhoz való teljes alkalmazkodás a KryptoKom termékek tervezési filozófiájának legjellegzetesebb vonása.

Az alábbiakban tekintjük át a különböző KryptoKom

jelző algoritmusok kicserélhetők;
- integrált kommunikációs port.

KRYTOGUARD X.25

(X.25 csatornák rejtjeles védelme)

- X.25-ös hálózatok rejtjeles védelme
- "fekete" és "fehér" listák készítése és karbantartása;
- kriptográfiai protokoll (azonosítás, kulcsere) alkalmazása;
- DES és RSA algoritmusok;
- biztonsággal összefüggő események naplózása;
- a log file-ok védett lekérdezése;
- felnyitás elleni védelem;
- 64 Kbit/sec sebességű logikai csatornák (egyidejűleg max. 20 lehet érvényes);
- teljes transzparens működés mind a DTE, mind a DCE felé;
- könnyű beintegrálhatóság a már meglévő rendszerekbe.

ALKALMAZÁSI TERÜLETEK

- bankok és pénzüzetek;
- kereskedelmi és szállítási vállalatok;
- egészségügyi intézmények;
- ügyvédi és közjegyzői irodák;
- személyzeti nyilvántartások;
- távadatátvitel;
- minden olyan terület, ahol személyiségi jogokkal összefüggő adatok tárolása és feldolgozása folyik.

Kondákor Tibor

(Folytatás a 3. oldalról)

nak kell létrejönnie. A végcé: öszre definiálni akarjuk az immár tényleges kapitánysági alaprendszer, amelynek országos telepítésében osztoznak a nyertesek, várhatóan 95-től.

- *Hogyan?*

- Biztos részesedésnek a teljes munka egyhatoda tekinthető, ugyanis a tender szerint az ötven százalékot egyenlően osztalék. Fenn akarjuk tartani azonban a versenyhelyzetet is, vagyis a maradék ötven százalékra versenyeztetjük a győzteseket.

- *Már a kiírás is definiált egy - ezek szerint példajellegű - alaprendszert. Hogy áll elő a végleges telepítettkből a végső megoldás?*

- Először is: a három győztes mintarendszerénél több is megfelelőnek volt tekinthető, noha részleteikben különböztek. Továbbá: a cégek opcionális ajánlatokkal is előálltak. Ezek értékelése még nem történt meg. Egyes értékes mozzanatok a nyertesek szűkebb körén kívülről is megőrzendők.

Távlatok

- *Tartós együttműködés formálódik ki a nyertesekkel a rendőrségi informatikát illetően. Mik lehetnek a tágabb kilátásai?*

- Természetesen bővebb és bővíthet az a kör, nagyobb léptékű a belügyi informatika fejlődése, mint amit ez a tender átfog. Tavaly október 7-én Egerben a Belügyminisztérium és a rendőrség vezetői, áttekintvén a rendőrségi terület rendszerfejlesztéseit, néhány kulcsfontosságú határozatot hoztak. Erre a tenderre vonatkozott kettő is. Az ismertebb mellett: idén az első negyedév végére országos bevezetésre alkalmas állapotba kell hozni a rendőrkapitányságok egységes ügyviteli és ügyfeldolgozó felhasználói programrendszerét. A többi közül az egyik már

megvalósult: územbe helyezték az év végébe a "legveszélyesebb bűnözési formák felderítését segítő számítógépes rendszert". Azután az év végéig, talán már előbb üzembe kell helyezni a fővárosi és a nagyobb vidéki kapitányságokon a közterületi intézkedéseket szolgáló komplex információs rendszert.

- *Ez hol tart?*

- Kísérleti működtetése két fővárosi kerületben már megkezdődött.

- *Mik a további konkrét fejlesztések?*

- A szabálysértések adatait feldolgozó rendszert fel kell készíteni a "közlekedési előéleti pontrendszer" bevezetésére. Készül az előterjesztés, mert ehhez törvénymódosításokra van szükség. Ha a jogszabályi feltételek is adottak lesznek, 95 januárjától informatikai oldalról bevezethető lesz.

- *Más tenderek is zajlottak...*

- Igen, például az "ügyeleti és járőrszolgálat-irányítási rendszerre" vonatkozólag. A napokban áll üzembe a III. kerületben a bevetésirányítási minta- és oktatórendszer.

Nem ajándék a győzelem

Mindezek ugyan szinte napi aktualitások fejlemények, mégis kirajolják a tágabb kereteket. Azok azonban nagyobb távlatban a politikai és gazdasági helyzet függvényében változhatnak. Vajon hogyan készülhet föl erre egy cég?

Budai úr szavaiból kiderült: elvontan sehol. Csaknag példálunk ennek a tendernek a nyertesei olyan partnereiké váltak, amelyek egymással és a rendőrséggel konkrét napi kapcsolatban állnak. Ez a partnerség nem állapot, amelyet íme, elérték, és pihenhetnek babérjaikon; hanem folyamat, amelyért közösen, állandóan meg kell dolgozni minden érintettnek, és amelyben nyilván további

lehetőségek bontakoznak aztán ki. Ennek során minden fontos tényezőnek, például a műszaki feltételeknek a változásához lehet és kell alkalmazkodni, meg kell találni az összhangot a változás és az állandóság ellentmondó követelményei között. A nyertesek: cégek, amelyek (együttműködve is) képesek és hajlandók erre. Győzelmük: belépőjegy - magára a küzdőterre.

Van még egy rendkívül érdekes eleme a tenderügyneknek. Őhatatlan, hogy - minden üzlet- és sportszerű fitkosság ellenére - legalábbis becsülési szinten sok adat nyilvánossá válik. Például hány rendőrt kell országosan kiképezni? Ha 150 kapitányságon - mondjuk - 150-150 rendőrt, az több mint húsz-ezer. És így tovább. Száz-üzleti adatoknál plasztikusabban rajzolja ki mindez egy kívülálló előtt is cégek kapacitását, tőkeerejét. Mindeközben az állampolgár - tisztán az üzletszerű szerveződés következtében - a valósághoz eléggé közelálló ismeretekhez juthat a saját rendőrségéről, államgépzetéről.

Hiszen ez természetesen. A bűnüldözés, a társadalomszervezés közös ügy.

NEWS

Kiadja a
Montana Marketing Kft.
1054 Budapest,
Steinl Imre u. 6.
Tel: 269-5564 Fax: 269-5573
Felelős kiadó: Kövér Hedvig
a Montana Marketing Kft.
ügyvezetője
Szerkesztő: Sziégli Gábor
Harsányi László
Megjelenik kéthavonta
10.000 példányban

1994 Montana Marketing Kft.
Nyomás: Ságvári Nyomda
Felelős vezető:
Sziégli Tamás

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
19						20								21					
22				23						24			25		26				
27			28				29			30			31		32				
33		34				35				36			37				38		39
		40			41		42			43				44				45	
46	47			48			49			50			51		52			53	
			54				55				56			57		58			59
60		61					62			63				64				65	
66				67			68			69					70				71
72			73			74			75		76			77	78				
		79					80			81			82		83		84	85	86
88	89		90			91		92			93		94		95		96		
97		98		99	100		101		102			103		104		105			106

Ha biztonságban akarja tudni az adatait, akkor eláshatja egy kriptába is, de...

A folytatást a vízszintes 1., a függőleges 7. és a függőleges 60. sorokban rejtettük el.

Vízszintes:

1. A folytatás első része (zárt betűk: B, K, L, I). 19. Formára. 20. Nagy erővel betudol. 21. Nem távozó. 22. Mosogatószer-márka. 23. Széchenyi István műve. 24. Marokkó fővárosa. 26. Gyorsan válaszol. 27. Genfi... 28. Létezik. 29. Nobel-díjas osztrák etológus (Konrad). 31. Híd angolul. 33. ... az őrzőkhöz (Ady). 35. Ajakkerekítéses magánhangzó. 36. Igekövető. 37. Milos Forman filmje. 38. Nem erre 40. Támadásra bízható. 43. Kellemetlenség idegen szóval. 44. Római 4-es. 45. A részeshatározó egyik ragja. 46. Bach mű. 48. 365 nap. 49. Megkevert náció! 51. A Varázshegy írója (Thomas). 53. ..., a bűvös sárkány. 54. Fafajta. 55. Kén, oxigén és szén vegyjele. Argentina

autójele. 57. Aigeuszról elnevezett tenger. 59. Vállalati forma. 60. A feszültség mértegysége. 62. Hajlított pengéjű rövid kard. 64. Hajkénőcs. 66. Alattomosan gonosz. 68. ... play. 69. Verona folyója. 70. Kosztolányi verse. 72. Olasz névelő. 73. Ibsen drámája. 75. A berillium vegyjele. 76. Trisztán-részlet! 77. Nemzetközi mértékrendszer. 79. Labdarúgó-mérkőzés vezetője. 80. Édes mártás. 82. Névutó. 84. Természetfőlötti lényekről szóló rege. 88. Nem egészen síma! 90. Mély magánhangzók. 91. Kérdőszócska. 92. Pengetőhangszer. 94. Drégelyt osztrómló basa. 96. Becézett női név. 97. Zene... (rádióműsor). 99. Amerikai úrkutatási hatóság. 102. Magyar színésznő (Mariana). 104. Kapásnövény ritkít. 106. Állatok lakhelye.

Függőleges:

1. Trója, más néven. 2. Körülötte kering a Föld. 3. Azonos mássalhangzók. 4. Régi gyámhatóság. 5. Francia fürdő. 6. Szalonmát főz. 7. A megfejtés második része (zárt

betű: L). 8. Puha fém. 9. Kéjtgyű mássalhangzó. 10. Észak-Amerikában pusztító forgószél. 11. A távolabbi. 12. A Nubiai-sivatag része! 13. Folyó és állam az USA-ban. 14. Az Erőltetett menet költőjének névbetűi. 15. Angol hosszmeték. 16. Cseh város. 17. Olasz kiskocsmá. 18. Részben elődáz! 19. Issten ostora. 25. Az utógát háromszorosát jelölő előtag. 28. Ró. 30. Beethoven III. szimfóniájának ismert neve. 32. Tüskés gyomnövény. 34. Malac igéje. 35. Páratlan szám. 37. Ilyen költő volt Janus Pannonius is. 39. Visszatérő vers-, illetve dallamrészlet. 41. Halak szaporodási módja. 42. Fordított kolumbiai autójel. 47. Irányítószáma: 3725. 50. Párizs híres temploma. 52. Sok személyből áll. 53. Izzik, argó szóval. 54. Petyhüdség. 56. Távközlési eszköz. 58. Nyugati lemezkiadó vállalat. 60. A megfejtés harmadik része (zárt betűk: A, Z, I, N, G, Ó). 61. Lián végei! 62. Igen németül. 63. Garázs eleje! 65. Véralód. 67. Királyi fejdísz. 68. Tüzelőanyag. 71. Gyümölcsöt

tartósít. 74. Görög betű. 78. Íme. 79. A magyar ábécé harmadik betűje. 80. Kötőszó. 81. Fejetlenül konok! 83. Héber betű. 85. Német ötle. 86. Írószköz. 87. Európai nép. 89. A Tiszába ömlik. 91. Csapadék. 93. Becézett angol férfinév. 95. Az egyik szófaj. 98. Ilyen határozó is van. 100. Névelő. 101. Narancsdarab! 103. Szolmizációs hang. 105. Fordított kéjtgyű betű.

A megfejtés beküldendő a Montana Marketing Kft. címére: 1361 Budapest, Pf. 501. Beküldési határidő: 1994. március 31. A helyes megfejtők között ajándékcsomagot sorsolunk ki.

Októberi számunk helyes megfejtése:

Vásárolja meg a Scala nevű modulszerű, a gazdálkodást nyilvántartó programot.

Ajándékcsomagot nyertek: Jenei Zalán, Budapest, Nagy Antal Szolnok, Nagy Lajosné, Budapest, Pallós László, Kaposvár, Vízi László, Jászkarajenő.

Gratulálunk!